

ע"ש רבינו הקדוש רבי נתן דוד מפארציווא בן רבי יצחק יעקב מביאלא זצוקלה"ה

ביאלא

עיונים וביאורים ודרני עבודת ה' למעשה בתורת מרן הישועות אברהם זיע"א

העבודה שלך - אהרי ההתבטלות לצדיק

עמלק - בנייפים

"זכור את אשר עשה לך עמלק" ואתה עייף ויגע ולא ירא אלהים" (דברים כ"ה י"ז). התורה נתנה טעם למצוות מחית עמלק - משום שעם ישראל היה עייף ויגע. וצריך להבין, הרי גם ללא הטעם הזה היו צריכים למחות את עמלק - ולו רק משום שהוא היה הראשון שבא להרע לישראל - מכל האומות (רמב"ם סהמ"צ עשה קפ"ט). בכדי לבאר את ענינו של עמלק, נקדים לבאר:

אמונה - בשכל

יש ב' מדרגות בידיעת הבורא יתברך. דרגה א' - ידיעה שכלית. שיועד האדם שיש בורא ומנהיג לבירה. והכל מכוחו יתברך שמו, שהוא מחיה את בני האדם, ויודע כל מחשבות בני אדם. דרגה זו צריך האדם לדעת בכדי שיוכל להתגבר על תחבולות היצה"ר. כי היצה"ר רוצה להחשיך את עיני בני האדם. כמו שכתוב: "רשע כגבה אפו בל ידרש אין אלהים כל מזמותיו" (תהילים י' ד'). וכן כתוב: "אמר נבל בלבו אין אלהים" (תהילים י"ד א'). על ידי ההתבוננות בידיעה השכלית - אזי לא יפחד עוד האדם מפני היצה"ר. והיצר הרע לא יוכל להחשיך את עיניו! וידמה בעינו כתינוק קטן שיאמר לו: "עשה שטות זו", הלא בוודאי לא ישמע לו!

וזה מה שאמר דוד המלך - לשלמה בנו: "דע את אלהי אביך ועבדהו" (דברי הימים א' - כ"ח ט'). דע - הוא מרמוז להתבונן שכלית בבורא.

אמונה - השגת היסוד השגה

דרגה ב' - ידיעת אלקים באמונה. כמו שכתוב שתכלית הידיעה שלא נדע. ושנאמין שהבורא יתברך שמו אינו גוף ולא ישיגהו משיגי הגוף. כמה שהאדם מתקן מעשיו - ומתקרב לבורא יתברך שמו - אזי יודע יותר שעדיין אין לו שום השגה בידיעת הבורא יתברך שמו! לשלימות הדעת הזו - זוכים בכח התורה הק'. אך, אדם שאינו בר הכי - מחמת טרדות הפרנסה או שאר יגיעות וטרדות ח"ו, אזי, מוכרח ששולחים עליו יסורים רח"ל. ועל ידי היסורים -

יבוא להתבונן בכך שאין לו השגה בבורא יתברך שמו. העצה בכדי להינצל מהיסורים הללו, שיתקרב בני ישראל לצדיקים. ועל ידי זה יבואו להארת הדעת, כמו שכתוב: "ומה בהמתם של צדיקים אין הקב"ה מביא תקלה על ידם" (כתובות כ"ח ע"ב). רק על ידי דביקות בצדיקים יכול לבוא פשוט שבישראל לדעת שיש בורא עולם, ולא לעבור על רצונו ח"ו.

מהותו של עמלק

עכשיו, נבאר את ענינו של מצות מחית עמלק. רצונו של עמלק היה להכשיל את בני ישראל השפלים. כמו שאמר רז"ל - שמטרת עמלק הייתה אותם ישראלים שפלטם הענן. היינו, עמלק רצה לזנב באותם שאין להם הדעת השכליות בעצמם. על כן התורה כתבה טעם למצוות מחית עמלק: "ואתה עייף ויגע" שעמלק הגיע לאותם בעם ישראל שהיו עייפים ועל כן לא ראו את גדלות ה'. ועל כן באו ישראל למצב של "ולא ירא אלהים".

מבואר, שלעמלק לא היה אפשרות להשפיע ולזנב באותה הדרגה המרוממת של ידיעת השכל. אלא רק באותם עייפים שלא יכולים להגיע מעצמם לדרגה זו.

שמו למנוחה מול שמו למנחה

בדרך כלל קריאת 'זכור' יוצאת בפרשתנו, פרשת 'תצוה'. ואפשר לראות את שני הדרגות באמונה - מרומזות ברש"י.

רש"י בתחילת הפרשה מפרש על הכתוב: "כתית" - שלא טחנו את הזיתים ברחיים, רק כתשו במכתשת. בכדי שלא יהיה בו שמרים. כל זה, בשביל המנוחה. אך למנוחת גם ברחיים כשה לאהרת האמונה מכוח צדיקים - צריך שיהיה בלי שמרים, מבלי שום ספק ידיעה!

אך למנוחה, מרמוז על האמונה בידיעת הבורא. שדרך העני להתנדב מנחה. היינו, שאדם שהוא בבחינת שמרים בעיני עצמו - כעני, הוא זוכה להשלמת הדעת - וזוכה להתקרב לפניו יתברך שמו. ואז ברור לו שיועד שאינו יודע. וכמו תכלית הידיעה - שנדע - שלא נדע.

עבודת ה' למעשה

באמת צריך לדעת איזה דרך היא הנכונה. האם ללמוד מצדיקים, או עבודה עצמית. האמת היא, שצריך לשלב בין שתי העבודות. א'. - לקבל ולהתבטל לצדיקים. ב'. - מכוון ההתבטלות לצדיקים - להתעלות עד שמשגיג את גוונו העצמי. בדברי רבינו העמוקים, אפשר ללמוד עוד נקודה נוספת:

יש הרבה אנשים שנרתעים מלהתחיל דרך עבודה - מחמת שאינם רואים את עצמם משיגים את תכלית השלמות הנצרכת. ועל כן נשארים דבוקים ברבם, ולא מפתחים את עצמם כראוי. מה שהוא היפך כוונת הרב, כמו שנתבאר כמה פעמים - שהתכלית של הרב הוא להעמיד תלמידים העומדים מצד עצמם. מדברי רבינו נתבאר, שעבודה עצמית שאדם משיג מעצמו - אפשר להיות גם בבחינת פחותה כמו 'כתית למנוחה', מחמת מעלת עבודה העצמית.

"יוצא אדם בקב שלו - יותר מתשעה קבים של חבריו" העבודה העצמית - היא מעלה גדולה מאוד. ומבואר, שכדאי לאדם להפסיד אפילו תשעים אחוזים - העיקר שיהיה יגיעה עצמית.

כוחו של עמלק הוא בכך שמרתיע את האדם: "אתה עייף ויגע". עמלק הוא כנגד הכתר דקליפה. וכתר הוא עניין הביטול. והם תמיד מחדירים לאדם ביטול דקליפה.

אדם צריך תמיד לשנן לעצמו - שיש לו כוחות מופלאים, והכוחות מגיעים על ידי הביטול.

כדי לידע סימן לדבר מתי הוא ביטול דקליפה - אפשר לראות מדברי המדרש: "קאים טרון יומא ולא לעי, ואמר ליה חבריה אתי וצלי והוא אמר לית אנא יכיל" (איכה רבה פתיחה אות י'). מבואר, שאדם שמרגיש שאין לו כוח לעבוד את השי"ת - אז צריך להיות כן גם בענייני עוה"ז, ודו"ק.

השי"ת יעזור שנוכה למחות כל רושם של עמלק מקרבנו, ולנצל את כל כוחותינו כראוי לעבודת השי"ת, ולביאת גואל צדק ברחמים בב"א.

א' ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם וידוע מ"ש האלשיך והגר"א, והגר"א הוסיף שאין צריך לזה ראייה שהפסוק קאי על ישראל, שעל ידי בניין המשכן ישרה השכינה בלב בני ישראל. ובאמת הוא מקרא מפורש בפרשת תצוה "ושכנתי בתוך בני ישראל", וכן בהמשך הפסוקים שם "לשכני בתוכם", אבל עדיין צ"ב היאך הוא הדרך לזה, ומפורסם השיר של הרב הוטנר אשר מקורו מבעל החרדים "בלבבי משכן אבנה", וכל אחד בזמן מן הזמנים אם זה בימים נוראים או בשאר זמנים, הרגיש איך שהקב"ה שורה בקרבו, הרגשה שאין עוד מלבדו, ושאין לו שום חשק בעולם חוץ מלדבוק בה', והשאלה היא איך גורמים שיהיה זה בקביעות, שזה תכלית הבניין שיהיה קבוע אצל האדם.

ב' הרה"ק בעל הדברי חיים כתב בפרשתנו "ולזה אמרה תורה הקדושה 'ויקחו לי תרומה' היינו התגלות כבודו הוא בהתרוממות וצמצום, כדי להתגלות מרחוק לראות כבודו, 'מאת כל איש אשר ידבנו לבו' וגו' היינו שידאב לבו, וכעין שאמרו במסכת חגיגה (ג.) 'אין מוסרין סתרי תורה אלא וכו' לכל מי שלבו דואג בקרבו, והיינו 'ידבנו לבו' שלבו דואג בקרבו ומרחיק עצמו מהבלי העולם הזה ורק דואג לבוא להתקרבות והתגלות אלוקות, 'תקחו את תרומתי' הינו בזה האיש תמצא התגלות הרומומות הצמצום אלקי יתברך כנ"ל. ומבואר מדב"ק שיש תנאי אחד להשראת השכינה: שמי שמרחיק עצמו מעוה"ז ודואג רק לרוחניות, אצלו ניתן למצוא התגלות השכינה.

ג' במדרש מבואר שכאשר שמע משה רבינו את הציווי ועשו לי מקדש נרתע לאחוריו, ואמר להקב"ה כתיב הנה השמים ושמי השמים לא יכללוך ואתה אומר ועשו לי מקדש, אמר לו הקב"ה לא כשם שאתה סבור, אלא עשרים קרש בצפון ועשרים קרש בדרום ושמונה במערב ואני יורד ומצמצם שכינתי למטה. וצ"ב השקו"ט, ורביה"ק מפארציווא מבאר שמשה סבר שהמשכן זה מעשה ישראל, וממילא הוקשה לו איך שייך להמשיך גילוי כזה, והקב"ה אמר לו שסכ"ס זה מעשה שלו עיי"ש. ומו"ר הגה"צ ר' שמואל אויערבאך זצ"ל ביאר המדרש שתשובת הקב"ה שהתכלית של עשיית המשכן הוא רק כדי לעשות מחיצות מהעולם ולתת רשות נפרדת, אבל איה"נ לעולם לא שייך מכוח הבניין עצמו להוריד שכינה בתחתונים.

ד' ומדויק בכמה מקומות שהמשכן היה נחשב בריאה בפנ"ע, כמ"ש "יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ", וכן כל הל"ט מלאכות של המשכן הם מלאכות הבריאה, ועומק הדבר הוא כנ"ל שתכלית המשכן היה לייצר מציאות נפרדת שלא שייך להאי עלמא, ובלשונו של מו"ר "בית המקדש הוא במהותו סתירה להעולם הזה".

ה' ידוע מה שאמר הרה"ק מצאנו בשם הרבי מלובלין שכל הבית המקדש של מעלה מוכן חוץ מן הפרוכת והגיע משכיל אחד וקרע, ועומק הדבר הוא שהפרוכת הוא מקום המבדיל בין קה"ק לקודש, ומה שחסר היום הוא המסך המבדיל בין העולם הזה להמשכן, ובימיו פרץ הרשע רמ"ד וגרם עירובוב בין ישראל לעמים וקודש לחול. ובתולדות יעקב יוסף פרשת מטות ד"ה וידבר משה אל ראשי המטות בתוה"ד ונ"ל דג' שאלות וז"ל "ומי שבחר בתאוות עולם הזה כי תאוה הוא לעינים, מואס בעניני הרוחני ועולם הבא", ומבואר שלא רק שמערבב קודש בחול, אלא שבהכרח מנתק את עצמו לגמרי מן הקודש ה'.

ו' ועתה אנו קרובים ליומא דהילולא של מו"ר: וזה היה עצם מהותו שהיה מציאות בפנ"ע ולא התחשב כלל בעולם הזה ובאנשיה, וחי את המציאות כמו שהוא בעצם, וכן חינך את התלמידים שלו שלא להתחשב כלל בעולם הזה, אלא לחיות למעלה מן הכל, והעיקרון של התבדלות מן אנשי עוה"ז היה הגורם הראשי למערכה הכבידה שיצא אליה והסכים למסור את נפשו למענה, שיהיה הבדלה מוחלטת בין אנשי עוה"ז לחרדים לדבר ה'.

ז' בימים אלו נתפרסם מאוד איך שעשו חתונה מפוארת שעלה קרוב לשש מיליון דולר, ואפילו אם המספר הוא גוזמא מכל מקום ברור שהשקיעו שם הרבה מאוה, ואני זוכר שפעם אחד מהגבירים הגדולים בארצה"ב שהוא מגדולי מחזיקי התורה בדורינו ויש לו זכיות רבות מאוה, ומסתמא כוונתו הייתה לטובה, עשה חתונה מפוארת וכל גדולי ראשי הישיבות מחו"ל וא"י נסעו לאותו חתונה, והיה כזה 'טראסק' עד שהתפרסם אפילו בעיתונים הכלליים בארצה"ב, והגה"צ ר' מרדכי זילבר מסטוצין שליט"א יצא אז בדרשה חריפה מאוד ואמר שחושבים שהוא לא עבר שם שום עבירה מתרי"ג מצות, אבל צריך לדעת שבחתונה ההוא עברו על כל התורה כולה מא' ועד ת'¹

ח' והן הן הדברים שדיברנו שתכלית התורה הוא שאדם יתרומם ויהיה מקום ראוי להשראת השכינה, ועל ידי נתינת כזה מקום חשוב לגשמיות כבר לא שייך שום חיבור אמיתי לרוחניות, ונעקר רחמ"ל מב' עולמות, וידוע מהגר"א שמי שאין לו עוה"ז בוודאי שעוה"ב לא יהיה לו, והרה"ק מהר"מ מקאברין אמר העוה"ז הוא מקום חשוך למי ששקוע בתוכו, והוא מקום מאיר למי שלא שקוע בו, וכל אלו האנשים ששקועים בעוה"ז אין להם שום מנוחה, ודואגים כל היום שמא ח"ו פלוני מצליח יותר ממני, ונסע יותר פעמים לחופשה וכו', ואין להם באמת שום הנאה, וכן דואגים כל היום ליופי ביתם ולבושם, ולמתבונן אין לזה שום חן אמיתי, ידוע המעשה עם הרה"ק מבערדטישוב ששאלו הגראף איך יתכן שאני הבאתי ריהוט יוקרתי מאיטליה וכו', ואין להם אותו חן כמו שיש לשולחן הפשוט שיש לך בבית, ורואים שאפילו גוי מבין מהו יופי וכן אמית.

ט' שמעתי מאמו"ר ר' שפיפר בשם הרה"ק ר' משה פרידמן מביתר שליט"א שפעם רצו לקנות לאא"ז מרן מביאלא זיע"א מנורה חדשה לחנוכה, והחסידיים שלחו את המשב"ק ר' שמחה עקשטיין ז"ל שילך לבקש מהרה"ח ר' לייבל פרידמן זצ"ל כסף לקנות לאא"ז מנורה יפה, והלך ונתן בעין יפה כל ההוצאה, ולאחר הנתינה אמר שאם היו שואלים הייתי אומר לא לקנות חדש, "לאזט איהם אפ עהער איז גענוק שיין ווי אזוי עהער איז" (תעזבו אותו - הרבי זצ"ל). הוא מספיק יפה איך שהוא עכשיו. וזה היופי האמיתי חן הצדיקים, חן של תורה לשמה, של תפלה זכה, של גמילות חסדים. ועתה מתביישים ביופי הזה, ומחפשים דרכים שונים ומשונים איך להתייפות על ידי להידמות לפלוני ואלמוני וד"ל.

י' וצריך לדעת שהכל תלוי בנו, אם היה מוחלט אצלנו שכל הדברים החיצוניים הם כמו צואה רותחת ממש, ואין לנו שום ערך אחר חוץ מדביקות בה' ובתורתו, אז הרבה אנשים שעושים את זה כדי למצוא חן, מעצמם היו מפקינים כי אדרבה היו מתבזים תחת שהיה להם כבוד מזה, אין זה אלא שבסתר במעמקי ליבנו קיים הערכה מסוימת לעולם הזה ולהבלי.

יא' ר' ישראל סלאנטר אמר שאם בן תורה סוגר את הגמרא בוילנא זה גורם ליהודי מפאריז להתבולל, שכל ישראל קשורים זב"ג, וכן אמר הרב מבריסק שהסיבה שהחפשיים

1. וזה כוח מבהיל שיש ליצ"ר שבזמן קודש של בניין הבית, שתכלית עניינה השראת השכינה בעולם, וכל השמחה של החתונה הוא שמחה של דביקות בשכינה, גם שם היצ"ר מצליח להפוך את המעמד לדבר שמגרש את השכינה מהעולם, אפילו בלי לעבור איסורים מפורשים אלא מטעה את האדם שהוא היתר, וכן צריך לשמור ענייני הנגינה וד"ל.

שומרים יוהכ"פ ולא שבת קודש, הוא משום שאצלנו יותר חמור חילול יוהכ"פ מחילול שבת, הדכל תלוי בנו, אבל כאן הוא עוד יותר מזה דזה נחשב מעשה בידים ממש על ידי ההערכה והכבוד שאנו נותנים לאותם אנשים.

יב' מבואר בתוס' כתובות דף קד ע"א שאדם צריך להתפלל "שלא יכנסו מעדנים לתוך מעוין", וצ"ב דבשלמא תורה הרי הוא עניין אלקי, ותלוי בתפלה, אבל 'שלא יכנסו מעדנים' לכאורה אדם יש לו כח בחירה שלא לאכול מעדנים. ונ"ל דשייך ששני אנשים

יאכלו אותו דבר, ושניהם צריכים לזה באותו מדה, ולא' הוא מעדנים ומגשם, ולא' הוא אכילה בקדושה כמו קרבנות, דתלוי כמה הכשיר את עצמו מקודם, ובאיזה מחשבות הוא אוכל את המאכל. וכן הוא בכל ענייני עוה"ז לפעמים יש דברים הכרחיים שצריך לעשות, ולא' הוא שקיעות בהבלי עוה"ז, ולא' הוא עשיית דברים הנצרכים לצרכי עסקיו, וע"כ צריך להתפלל ע"ז.

יג' צריך לדעת שהקב"ה הוא אש אוכלה, ולצד הזכייה הגדולה ששייך לזכות על ידי השראת השכינה, יש גם עונש נורא על מי

שמזלזל בשכינה הקדושה, כמ"ש בסוטה דף לה ע"א "עווא נושאי נשא עצמו לא כ"ש", והכהו ה', וכן בוודאי מי שמזלזל בעצמו ומונע את עצמו בידים מלהיות משכן לה', הרי הוא מביא חרון אף גדול, ולהיפך מדה טובה מרובה, עובד האדומי זכה לכל ההשפעות בזכות ארון הברית.

יד' וזה ה'ועשו לי מקדש', מחיצה שלמה מכל הבלי עוה"ז, ועל ידי זה זוכה לכל ההשפעות ולהשראת השכינה, ה' יזכנו לראות במהרה בשובו אל נוהו בשובה ובנחת בביאת גואל צדק ברחמים בב"א.

♦ הרעה להגל' עלייה לצינון של רביה"ק ♦

הסידור, ואמר מה בכך ולא היה איכפ"ל כלל מזה, ומן השמים ריחמוהו עליו והחזירוהו כל המדריגות, וכמו שהביא מרמ"ל סאטוב"ער על הפסוק "כסיל בחושך יהלך", וחכם מהו עושה עומה, משום שלפעמים מן השמים אינם חפצים במדריגות.

ט' והקליפה הזאת נוגע בעיקר בעת קנין חדש כמ"ש "אשר קרך בדרך", דהיינו היכן שצריך להמשיך לעבוד בהווה, והיצה"ר מסית ואומר מה לך כבר נדחית מאור פני מלך חיים, והתיקון לזה הוא לדעת שרחמי ה' הם בלי גבול, ואינו תלוי בשום דבר, כמו שאמר אא"ז היהודי הקדוש על הפסוק "והייתם לי סגולה מכל העמים", שאהבת השי"ת לישראל הוא מבלי טעם כמו סגולה, וכן שישראל קדושים הם ובשורשם מחוברים לקל חי, ואפילו המעשה הגשמי הכי פשוט של ישראל הוא קודש קדשים, וזה מצוות מילה שבזה האדם מכריז שאפילו הגשמיות שלו הוא רוחניות.

י' רבינו הקדוש מביא עה"פ "כל ערום יעשה בדעת וכסיל יפרש אולת", דמי שהוא חכם אז אינו פורש מעוה"ז מחמת שמכיר גודל התיקון בזה, וכסיל אפילו אם יפרוש הוי אולת, שגם זה מקלקל, ואת המצווה הזאת עמלק לא יכול לסבול, ולכן זרק מילות כלפי מעלה, אבל צריך לכל זה אמונה חזקה וא"א לראות זה בהווה, כמ"ש "את אחורי יראו ואת פני לא יראו", דהיינו כנ"ל שא"א לראות את זה בהווה, אלא יקיים בעצמו "והיכתה לה' המסתיר פניו מבית יעקב", מבית יעקב דייקא, אבל בוודאי שרחמי ה' קיימים בכל עת, וכמו שמדויק בחז"ל "מחיצה של ברזל מפסקת בין ישראל לאביהם", דהמחיצה הוא רק מצידנו. ואין זה סותר למה שהקאמארנאר מביא⁵ מהבעש"ט שאמר על עצמו שיש אחד ששומע תורה לא מפי מלאך ולא מפי שרף אלא מפי הקב"ה בעצמו, ועדיין אינו מאמין בעצמו שלא ידחה.

שהוא הנהגה למעלה ממשפט, ונקרא עתיק לרוב היעלמו ועל שכביכול נעתק מאיתנו, וזה מבאר הקאמארנאר שאסור לאדם לחקור לאיזה מדריגה הוא שייך, והאם הוא זוכה במדת המשפט וכו' אלא יתנהג באמונה פשוטה ומה שיהיה יהיה.

ה' בפשטות התכלית של עמלק היה להכניס בכלל ישראל המחשבה שאינם בני עוה"ב, ועל ידי זה יחלש דעתם, ויבוא הנפילה, ונראה לבאר עומק נוסף על פי מה שהנתיב מצותיך⁶ מביא קודם לכן בשם האוהב ישראל מאפסוק על הפסוק "לפתח חטאת רובץ", שבכל התחלה חדשה בא היצה"ר, וצ"ב למה דווקא אז מתגרה בו היצה"ר.

ו' והענין הוא שעמלק ביסודו שייך לעשו כמו שמבואר ברמב"ם ש'מצוה למחותן מן יתר בני עשו, ושורש הקליפה של עשו מבואר בחז"ל שהוא מלשון עשוי, דהיינו שהוא נולד שלם, וצ"ב למה התורה נוקטת דוקא מידה זו של עשו.

ז' והפשט הוא שעשו נולד מיצחק, ויצחק מדתו דין, ויש בתפיסה של מדת הדין שתי בחינות: האחד שתכיר שאם הכל מתנהג על פי דין אז לא מגיע לי כלום, וממילא אני בטל לגמרי לרבש"ע, או שתבין שאם הכל בדין ואני לא שייך שיהיה לי קיום במדת הדין אז בע"כ שאני מחויב המציאות, ואם כן איני צריך להתבטל לרבש"ע, וזה הקליפה של עמלק 'ראשית גוים עמלק', שהם תופסים מציאות לעצמם ושכביכול הם מראשית הבריאה מציאות עומדת וקיימת, כמו שמבאר המהר"ל שהם השניות לממלכת השי"ת בעולם.

ח' ראשית הפגם שלהם שאינם מאמינים במדת הרחמים, ועל כן אינם בטלים לרבש"ע, והתיקון לזה הוא להיות בטל לגמרי לרבש"ע מבלי לצפות לשום גמול או אפילו מדריגות, וכמו שהקאמארנאר⁶ מביא קודם מעשה מהבעש"ט שאיבד את כל המדריגות עד שלא ידע לומר ברוך מן

א' הנה צריך להבין העניין של מלחמת עמלק אשר הגם שמבואר בגמרא² "למה נקרא שמה רפידים על שרפו ידיים מדברי תורה". מכל מקום רש"י כבר מביא שזה היה עונש על ששאלו קודם "היש ה' בקרבנו אם אין", משל לאחד שהרכיבו אביו על כתפיו ושאל איפוא אבא אמר לו אביו אינך יודע היכן אני השליכו מעליו ובא הכלב ונשכו.

ב' זוהר³ כבר שואל איך יתכן שכלל ישראל שהיו במדריגות כה גבוהות וראו את עמוד הענן, ישאלו 'היש ה' בקרבנו', הלא ראו כל הזמן שהשכינה עמם, "אלא הכי קאמר ר' שמעון בעי למנדע בין עתיקא סתימאה דכל סתימין דאיקרי אין ובין זעיר אנפין דאיקרי השם ועל דא כתיב היש ה' בקרבנו אם אין", דהיינו ששאלו תחת איזה הנהגה הם נמצאים עתיק או זעיר אנפין, אי הכי שרק שאלו על הנהגת ה', תחת איזה הנהגה מתנהג עמם, "אמאי אינעשו על דעבידו פירודא ועבידו נסיונא דכתיב על נסותם את השם וכו' ועל דא מיד ויבא עמלק", וצריך לבאר הענין לפי ערכינו.

ג' בוודאי הוא נוגע אלינו בכל עת כמו שידוע מהבעש"ט שיש בחינה של יציאת מצרים בכל יום, ובספר נתיב מצוותיך⁴ מבאר את העניין וז"ל בדילוג והענין כי אין לחקור על נפשו אם יש לו חלק לעולם הבא כי זה בחינת ישות וכו' כי הרבה פעמים טובה גדולה לאדם כשבא לו עת שמייאש עצמו באמת מהעולם הזה ומהעולם הבא וכו' ואם כל זה הוא באמת באמת יכול לבוא לידי התפשטות הגשמיות להיות בטל במציאות מגודל האור מאין יבוא עזרי וממש מתייחד בשכינתא עכ"ל בדילוג.

ד' והפשט הוא שהשי"ת מנהיג את העולם בשתי הנהגות: אחד הנהגת המשפט שנקרא זעיר אנפין, והשני הוא הנהגת עתיק, שהוא כתר שנקרא אין

1. דרשה לרגל עלייה לצינון של רבינו הקדוש מפארציווא זיע"א ליל חמישי ויקרא זכור ע"ט | 2. סנהדרין ק"ו ע"א | 3. בשלח דף ס"ד ע"ב | 4. נתיב אמונה שביל ב אות ד | 5. שם שביל א אות ז | 6. שם שביל א אות ט | 7. ואלה הדברים שנאמרו לדוד וישלח אות ד | 8. שביל שלישי אות י'.

יא' אבל צריך לדעת שבגוים אינו כן: ואפילו הברית של ישמעאל שנעשה על ידי אברהם מבואר בזהר שהיה שקה, וזה היה גם הטעות של שאול שחמל על אגג מחמת שעל הגוון היה נראה שיש לו צד טוב, כמ"ש "וילך אליו מעדנות"⁹, וצריך להאמין בזה כמו שאמרו חז"ל 'תורה בגוים אל תאמין', וא"א להבחין זאת בעיני בשר כמו שמבואר בחז"ל¹⁰ שאפילו לעתיד לבוא עשוי יתעטף בטלית וישב בין הצדיקים בגן עדן ורק הקב"ה יוציאו משם¹¹.

יב' בזה אפשר ליישב קושיית הרה"ק מקאמאנא על הפסוק "ואוהב את יעקב ואת עשיו שנאתי", שלכאורה מה רבותא שהקב"ה שונא את הרשע ולפי"ד אפשר לומר דזה גופא שהרשע"ע מברר שעשיו הוא

הרשע הוא חסד ה' כיון שלעינינו לא נראה כן.

יג' וצ"ב איך באמת זוכים למדרגה הנפלאה הזאת: מבואר שא"א לבוא לידי ביטול אמייתי רק על ידי דביקות בצדיקים כמו שרבינו הקדוש מביא¹² שישראל נצטוו קודם מחיית עמלק להעמיד להם מלך, ומאן מלכי רבנן, דהיינו דביקות בצדיקי הדוה, והפשט הוא כמו שאמרנו דברגע שאדם מבטל את עצמו לצדיק, אז ממילא לא איכפ"ל כלל מה מצבו ומה מדריגתו, וממשיך בעבודת השי"ת מבלי שום חשבונות.

יד' הרה"ק בעל מי השילוח¹³ אמר שכל שבט יהודה הוא כנגד זרע עשו, ודוד המלך הוא כנגד עמלק, ולהמבואר המלכות האמיתית זה מלכות בית דוד

דלית ליה מגרמיה כלום וכן מבואר בזהר¹⁴ דהא כנסת ישראל לית ליה נהורא מדיליה אלא מה דאיתייהב לה על ידא דצדיקא הכי נמי דוד דכתיב ביה כי עני ואביון אני וכו' ובתחילה שמואל לא רצה למשחו מחמת שהיה נראה אדמוני כמו עשו, אבל בשורש דוד תמיד היה דבוק ומחובר לקל חי, ולכן דוד הקים עולה של תשובה מחמת שגילה שהכל רחמי ה', וממילא וודאי ה' מקבל את התשובה.

והשי"ת יעזור שזכות זה שאנו נוסעים ודבקים לצדיקים ובפרט לרבינו הקדוש אשר כל ימיו עמל ויגע להכניס בלב ישראל הדביקות וההתקשרות לצדיקים יגן עלינו להתברך בכל מיילי דמיטב ולשוב בתשובה שלמה ונזכה לביאת גואל צדק ברחמים במהרה בימינו אמן.

9. עיין מי השילוח ח"ב שמואל א | 10. תנחומא פרשת צו אות ב | 11. ועתה ראיתי בספר תורת המנחה יתרו דרשה כד "וכשיצאו ישראל ממצרים הצניעם הקדוש ברוך הוא בעניי כבוד והסתירם מעין כל בריה, והיו האומות באים להזדווג בהם, וכשהיו רואים שהם היו שרוים בחדרי ענני כבוד היו נרתעים וחוזרים לאחוריהם. עד שבא עמלק בן בנו של עשו הרשע בעזות פנים ובקלות ראש וברוע מוסר ונכנס עליהם בחדרי צניעותם בתוך הענן, דכתיב ויבא עמלק וילחם עם ישראל בא ונכנס עליהם הה"ד אשר קרך בדרך וגו', ונכנס בצל קורתם ולא ירא אלקים מרוע מוסר", ונראה מדבריו שהפגם של עמלק היו שהכניסו עצמם במחנה ישראל ואילו יתרו זכה להתגייר מחמת שקודם שגר פתקאות והן הן הדברים שעמלק עושה את עצמו שהוא צדיק ואפשר לראות שהנצרים ג"כ טוענים שהם בני ישראל וצדיקים יותר מישראל. | 12. תצהה אות ג | 13. ליקוטי מאמרים רצה"כ עמוד סא | 14. שמות רעו ע"א זוה"ה"ה כי תשא עג ע"ב.

קרבן "זכר הוה"

להפצת זכרו ומורשתו של רבינו הקדוש רבי נתן דוד מפארציווא זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא שליט"א בראשות הרה"ג רבי מאיר רבינוביץ שליט"א

ברגשי שמחה וגיל נשגר ברכותינו ואיחולינו מעומקא דלבא קמי האי גברא רבא יקירא המסור בלב ונפש להפצת תורתם של רבותינו הקדושים נ"ע מתוך מסירות עילאית למעלה משני עשורים איש אמונו וסודו של עט"ר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א גברא דמריה סייעיה לבנות ולהקים עולה של תורה בישיבות הקדושות בב"ב ובאלעד יע"א ומצודתו פרושה ברחבי הקהילות הקדושות של עדת חסידי ביאלא בארץ ישראל ובגולה להיות לעזר ותושיה בכל הנצרך ולחזק את לומדי התורה ולהרבות חייהם ותורתם ולגמול חסד עם אביונים ודלים העומד לימין מוסדותינו הקדושים בכל עת בטובת עין מופלגת לעזר בכל העניינים למען הפצת תורתו של רבינו הקדוש מפארציווא זיע"א מנהל מוסדות ביאלא

הרה"ח ר' שמואל יצחק ויינר שליט"א

לרגל שמחת נישואי בנו מצוייני ישיבתנו באלעד

הרב יחיאל יהושע ויינר שליט"א

עב"ג מגזע אראלים ותרשישים רבותינו הקדושים לבית סלאנים צוקלה"ה

יהא רעווא שהזיווג יעלה יפה יפה ויזכו לבנות בית נאמן בישראל ויזכה לראות רוב ברכה והצלחה בכל עמלו ורוב נחת דקדושה מכל יוצאי חלציו ולגדלם לתורה ולחופה ולמעשים טובים ולראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ועשירות מופלגת דקדושה ושזכות רבותינו הקדושים יגיננו עליו להצילו מכל נזק וצער ושיעלה מעלה מעלה כפי אות נפשו הטהורה ויתקיימו בו כל הברכות הכתובות בספר תורת משה רבינו ובכל ספרי הנביאים וכתובים ויזכה לראות במהרה בבנין ציון ונחמת ירושלים בביאת גואל צדק ברחמים אמן.

יו"ל על ידי קרבן זכר דוד' להפצת זכרו ומורשתו של רביה"ק מפארציווא בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא שליט"א בראשות הרה"ג רבי מאיר רבינוביץ שליט"א